

de SANCTUM AURENTIUM com ho mostra la documentació i el nostre art. etimològic. — ² Car no és cap solució dir «pre-romà» amb *AlcM*, a la lleugera, sense adduir cap indicatiu ni paral·lel, amb la utilitat, només, de desfer un disbarat que hom ha atribuït a Mz.Pi., en el seu desastrós llibret pòstum, a base d'un grosser error de còpia. — ³ Recordem tants NLL catalans provinents de tals NPP germànics: a la mateixa Noguera: *Baldomar, Folquer, Gàrzola, Gualter, Taravau, Renant*, ultra els innombrables *Timor, Ferran, Talric* etc. d'altres comarques (E.T.C. I, 246).

TARTER, TARTERA

1) A Andorra: *Tarter*, oït *tarté*, te. Canillo, és el primer llogaret que es veu des de Soldeu, del·là de la ribera d'Incles, vora la carretera, al peu d'un penyal (1954).

2) 1169: Borda de *Tarter*, prop de Costoja (RLR III, 289).

3) Un altre en te. Prullans (*Nomencl. A.P.T. Lleid.*, p. 52).

El Tarter, pda. de Saldes (xxxviii, 71.11).

Singles llocs *Els Tarters*, te. Vallcebollera, pda. de La Peguera (xxiii, 52.4), te. Castellàs (xxxviii, 12.2), te. Coma-Pedra «les ramades de Guixers quan són al Port del Comte, prenen sal als Tarters, pel camí de La Coma» (M. Riu, 1.ª *Asamblea Penedès*, 30 158).

TARTERA. En primer lloc: llogaret de la Cerdanya central, plana avall de Das, al qual està agregat: «Aneu a dormir a *tarté*» (1959).

MENC. ANT. 839 (Acta C. SdUrg.: *Tartera*) (ed. PPUjol, 196); 956: *Tartera*; 966: «eccl. St. Julià, in villa *Tartarea*», -aria (MarcaH., 886; Abadal, *Eixalada*, 195; Monsalv. I, 239); 1011: *Tarteria* (MarcaH., 980); 1012 i 1222: «in ipso manso de *Uvela* --- de Occid. in villa *Tartarea* de parte Circi in flumen *Sigeris*, te. in *Monte Calvo*» (Cart. Tavèrnoles, 52.19); S. XII, en cat.: *Tartera* (PPUjol, Docs. Vg., 5.10); 1184: Petrus de *Tartera* baiulus, firmati testis (Font Rius, C. d. p., § 180); 1359: *Tartera* (CoDoACA XII, 85); 1363: P. C. rector de St. Julià de *Tartera* (SerraV., *Pinós Mtl.* III, 282).

HOM. Alart (*InuLC*), cita un «loco vocato *Sa Tartera*» al Voló i un *Tartera* de 1177, no sé si és aquest o l'altre, amb caràcter potser apeñat, a la Conca de Tremp (S. M. de Barcelona); 893: «Sti. Martini q. est in valle Cirsatana --- *ipsa Tartera*» (Moreau III, 28). *Mas Tartera*, a Orís (XII, 1532.13); *La Tartera*, a Cambrils d'Odèn (xxxviii, 159.16).

Les Tarteres, a Gósol (xxxviii, 83.16).

Los Tarterets, te. Buirà (XIX, 107.13). Tros de *Tarteró*, casa de Braní, avui perduda (xxxiii, 169.5). I amb -o pre-catalana: *Tartero*, pda. de Borén (xxxvii, 93.14); cf. E.T.C. I, 122; II, 15.

Tarteres, Tartero, Tarteró, V. Tarter

TARUMBA, TARUMBES

Aplicat a alguns NLL amb un sentit com 'apilota-ment confús de rocs, de cases, de gent'. *La Tarumba* era el sobrenom del poble de *Viladecavalls* del Vallès (5 k. Oest de Terrassa), convertit en el nom popular únic usat (quasi oblidat el nom tradicional en els anys 1915-20, després ha reprès l'ús de l'altre).

Les Tarumbes, veïnat disseminat a 3 k. S. del seu mun. *El Pla del Penedès. Tarumba*, NP a Bell-lloc (Maestrat) (xxviii, 153.6).

En el *DECat* (VIII, 303b23), amb el sentit de 'babbau, atordit, marejat per un mal', entre les variants de creació expressiva que altrament ha donat *tarambana*, *tarakha*, *tararot*, *tarakhirot*. Resta cert això, però s'hi pot adduir algunes variants d'ús antic que amplien el quadro semàntic i les formes conegudes del mot.

En Maldà l'empra de vegades en una forma més plena *taraümba* i en l'accepció «bullici grosser», «brogit» 1787 (*Calaix de Sastre* I, 175), que és una acc. que només trobàvem en Labèrnia (1840) i Escrig (1851), i, amb matisos semblants, *turumba* en parlars sud-americans (304b45). En passatges posteriors del *C. de Sastre* el trobem ja en la forma *trumba* (I, 252; II, 266); i també hi ha *tarumba* en el sentit de l'atordiment, «cargazón de cabeza» (tornar *tarumba*), 1794 (II, 189). Es veu, doncs, que hi ha també origen solidari amb el mot quasi sinònim cast. *barahunda* [Arx. de Hita], que tingué molt descabellament literari, amb expansió a parlars italians (*DECH* I, 494a45).

Tasaro, V. T- (misc. moss.)

TASCALS, TASQUER, TASQUES, TASCLES, TASCÓ

Noms formats amb els mots estudiats en el *DECat* VIII, 332 ss., i 335b ss. L'origen i història dels mots hi queden ja exposats allà, ben aclarit, o amb detalls que s'expliquen per si sols. Per a *Tascals*, veg. especialment 333a10-20 i 337b58 etc.

Els Tascals és una antiga «quadra» del Camp de Tarr., agre. a la Baronia d'Alforja i avui al mun. del Botarell.

MENCIONS ANT. 1198: «en tots los *Tascals* que són damunt lo camí», doc. de l'Arx. Arxidiocesal de Tarragona, copiat per Jassans, monogr. *Noms d'Alforja*, 312; 1243: l'Arquebisbe de Tarragona adquirí *Los Archs* [agre. de Vinyols] «ab los seus termes --- *les Voltes, los Banyes, los Tascals, Riudecols, les Irlas*» de l'abadia de Bonrepòs (cita de l'*Arxiepiscopologi* de Blanch, en Font Rius, C. d. p., § 154); 1496: «[X] habitator de la quadra dels *Tasquals*» (Jassans, l. c.).

TASQUER (Cerdanya). Sembla haver estat un NL de la vall de Querol. Tinc anotat *al tascé* en l'enq. del llogaret de Querol (xxiii, 85.16) com a NL o potser només era NP; *Tasqué*, a. 1914, a Porta (xxiii, 838), i com a nom del guia que duia En Brousse pel terme